

D csoport

1. (1+2+2 pont) Legyen $z = r \cdot (\cos(\varphi) + i \sin(\varphi))$. Írja fel $1/z$ és z^5 trigonometrikus alakját, valamint mind az öt olyan komplex szám trigonometrikus alakját, ami kielégíti $\sqrt[5]{z}$ definícióját!

Megoldás.

$$1/z = \frac{1}{r}(\cos(-\varphi) + i \sin(-\varphi)), \quad z^5 = r^5(\cos(5\varphi) + i \sin(5\varphi)),$$

az ötödik gyökök értékei pedig

$$\sqrt[5]{r} \left(\cos \left(\frac{\varphi}{5} + \frac{2k\pi}{5} \right) + i \sin \left(\frac{\varphi}{5} + \frac{2k\pi}{5} \right) \right), \quad k = 0, 1, 2, 3, 4.$$

2. Legyen $z_1 = 3 - 3i$ és $z_2 = 2i - 2\sqrt{3}$.

(a) (2 pont) Adja meg a $z = z_1/z_2$ algebrai alakját!

(b) (3 pont) Adja meg z_1 , z_2 , valamint $z = z_1/z_2$ trigonometrikus alakját!

Megoldás.

$$z_1/z_2 = \frac{3 - 3i}{2i - 2\sqrt{3}} = \frac{(3 - 3i)(2i + 2\sqrt{3})}{(2i - 2\sqrt{3})(2i + 2\sqrt{3})} = \frac{6\sqrt{3} + 6 + (6\sqrt{3} - 6)i}{16} = \frac{6\sqrt{3} + 6}{16} + \frac{6\sqrt{3} - 6}{16} \cdot i$$

$$z_1 = 3\sqrt{2} \left(\cos \left(\frac{3\pi}{4} \right) + i \sin \left(\frac{3\pi}{4} \right) \right)$$

$$z_2 = 4 \left(\cos \left(\frac{5\pi}{6} \right) + i \sin \left(\frac{5\pi}{6} \right) \right)$$

$$z_1/z_2 = \frac{3}{2\sqrt{2}} \left(\cos \left(\frac{23\pi}{12} \right) + i \sin \left(\frac{23\pi}{12} \right) \right).$$

3. (5 pont) Számolja ki az $x = -1 + 2t$, $y = -t$, $z = 1 + t$ és az $x = 1 + t$, $y = -1 + t$, $z = -t$ egyenesek távolságát.

Megoldás. Az egyenesek irányvektorai $(2, -1, 1)$ illetve $(1, 1, -1)$ (az egyenesek kitérőek). Egy olyan vektort, ami mindkettőre merőleges, megkaphatunk ezek vektoriális szorzataként: $\underline{n} = (2, -1, 1) \times (1, 1, -1) = (0, -3, -3)$.

Az egyenesek egy-egy pontja $(-1, 0, 1)$ és $(1, -1, 0)$, a köztük mutató vektor $(2, -1, -1)$. Ennek a vektornak a fenti \underline{n} vektorra vett vetületének hossza a két egyenes távolsága. Ehhez normáljuk le \underline{n} -et: $\underline{n}_0 = \frac{\underline{n}}{|\underline{n}|} = \left(0, \frac{-1}{\sqrt{2}}, \frac{-1}{\sqrt{2}} \right)$, végül a kérdéses távolság

$$\underline{n}_0 \cdot (2, -1, -1) = \sqrt{2}.$$

4. (5 pont) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n-5}{-1+2n} \right)^{3n+1} = ?$

Megoldás.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n-5}{-1+2n} \right)^{3n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{4}{2n-5} \right)^{3n+1};$$

a Jolly joker tétel alkalmazható, abban $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4}{2n-5} \cdot (3n+1) = \frac{12}{2} = 6$, így az eredeti határérték

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n+1}{5+2n} \right)^{-3n+1} = e^6.$$